

اولین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

نقش تدریس و کتاب‌های درسی در فرایند یادگیری

ذلیخا قاسم پور پل بصره

لیسانس شیمی کاربردی

پرسنل شاغل در آموزش و پرورش شهرستان میناب

چکیده:

در سیستم آموزشی، افراد زیادی مشغول به فعالیت هستند و هر کدام از آنها می‌توانند در تربیت و یادگیری دانش آموزان موثر باشند اما در این میان نقش معلمان از افراد دیگر بسیار برجسته‌تر است زیرا بیشتر اوقات را دانش آموزان در مدرسه زیر نظر آنها سپری می‌کنند. تدریس معلم و محتوای کتاب‌های درسی می‌تواند در یادگیری دانش آموزان موثر باشد. تدریس و یادگیری دو روی سکه تعلیم و تربیت هستند اما تعلیم و تربیت ابعاد دیگری هم دارد. یک معلم می‌تواند برای افزایش یادگیری دانش آموزان از روش‌هایی مثل تاکید بر فهم مساله، فعالیت‌های اکتشافی و یادگیری پروژه محور و فعالیت‌های آموزشی گروهی، طرح سوال از دانش آموزان بهره‌گیری از اشتباه و مشارکتی و فعال بودن کلاس استفاده کنند. البته برای یادگیری بهتر، کتاب‌های درسی باید ویژگی‌هایی هم داشته باشند یعنی مطالب کتاب‌های درسی باید براساس هدف‌های آموزشی معین باشد و از طرفی مطالب باید به اندازه کافی از فعالیت‌های علمی برخوردار باشد و با زندگی روزمره و محیط اجتماعی ارتباط داشته باشد. تمام مطالب کتاب‌های درسی باید دارای انسجام باشند زیرا در اینصورت دانش آموزان فرصت یادگیری بیشتری پیدا خواهند کرد اما برای انسجام مطالب کتاب‌های درسی معلمان می‌توانند در فرایند غنی‌سازی محتوای برنامه درسی از راهکارهای موثر برای این هدف استفاده کنند و محتوای درسی بهتری را ارائه کنند.

کلید واژه: یادگیری، معلم، دانش آموز، کتاب درسی

مقدمه:

مساله نقش معلم در یادگیری تحصیلی دانش آموزان در نظام آموزشی ما بسیار حائز توجه است به گونه‌ای که معلم با رفتار خود می‌تواند تاثیر بسزایی بر آینده دانش آموزان که به نوعی آینده جامعه می‌باشد داشته باشد. جهت گیری معلمان درباره ی یادگیری در طرز کار و تصمیم گیری آنها تاثیر فراوان دارد، معلمانی که اصول و مبانی یادگیری را درست و تشخیص می‌دهند بهتر می‌توانند در تعلیم و تربیت افراد اقدام کنند و از تعداد دانش آموزان در معرض شکست بکاهند.

در راستای رسیدن به اهداف یادگیری معلم از عوامل مهم و موثر می‌باشد. عنصر معلم در هر نظام آموزشی را باید آیین تمام نمای درجه توفیق آن نظام در تحقق اهدافی دانست که فلسفه وجودی آن را تشکیل می‌دهد. کلیه عوامل درونی سازمان مدرسه لازم و ضروری می‌باشد ولی معلم و نقش تدریس آن اهمیت خاص خود را دارد. آنچه در حال حاضر باید کشف شود، پیدا کردن راه‌هایی برای فراهم آوردن آن نوع فرصت‌های یادگیری است که دانش آموزان به منظور رسیدن به هدف‌های آموزش و پرورش در هر دوره تحصیلی به آنها نیاز دارند. افزایش میزان تحقق هدف‌های آموزشی و پرورشی مستلزم آن است که آنچه هم اکنون در مدارس و مکان‌های درس جریان دارد، مطلوبیت بیشتری پیدا کند.